

Turvallisuus matkoilla – toimintaohjeet joukkueille matkojen valmisteluun ja toteutukseen

Yleisperiaatteita

Reissua suunniteltaessa

- Isommat reissut tulee olla merkittynä joukkueen **kausisuunnitelmaan**, niiden pitää olla tiedossa hyvissä ajoin, jotta matkaan lähtevillä on mahdollisuus varautua kustannuksiin.
- Suunniteltaessa on hyvä huomioida, että kustannusten täytyy pysyä kohtuullisina kaikille joukkueen pelaajille. Hyviin käytänteisiin kuuluu se, että vanhemmat otetaan mukaan pohdintaan siitä, mikä on kohtuullista.
- Mukaan lähtevien huoltajien määrää pohdittaessa täytyy ottaa huomioon se, **kuinka monen huoltajan kustannukset ovat kohtuulliset** mukaan lähtevien pelaajien näkökulmasta. Huoltajan kustannukset jyvitetään pelaajien kesken. Suunniteltaessa tulee huomioida, että valmentajien kustannukset tulevat aina myös pelaajien maksettavaksi.
- Mukaan lähtevien huoltajien määrää pohdittaessa on kustannusten kohtuullisuuden lisäksi pohdittava sitä, mikä määrä huoltajia on tarpeen **pelaajien turvallisuuden takaamiseksi**. Tähän vaikuttaa vahvasti pelaajien ikä, mukaan lähtevien pelaajien määrä, kohteen etäisyys kotoa ja pelimatkan pituus. Suunnittelun tulee olla kaikilta osin huolellista: **turvallisuus** otettava kaikessa suunnittelussa huomioon!
- Reissua suunnittelevat toimihenkilöt esittelevät vanhemmille kustannukset niin, että niissä on jo jyvitettyinä valmentajien ja huoltajien kustannukset (läpinäkyvyys kustannuksissa on tärkeä, eikä yllätyksiä saa tulla esiin jälkikäteen). Suunnittelussa ja budjetoinnissa otetaan myös huomioon ruokailut ja välipalat.

Ennen reissuun lähtöä

- Huoltaja/matkavastaava selvittää, vaaditaanko alaikäisiltä **vanhempien kirjallista suostumusta** matkaan. Jotkut lento-/laivayhtiöt vaativat omat erilliset luvat jokaiselta alaikäiseltä pelaajalta.
- Huoltaja muistuttaa perheitä **matkavakuutuksen** ottamisesta.

- Huoltaja luo valmennuksen kanssa pelireissuille **toimintaohjeet**, jotka takaavat pelaajien turvallisuuden (esim. **nukkumaanmenoajat, kännykkäsäännöt**, porukan käytänteet ja muut toimintaohjeet ja hotelleissa, ravintoloissa, kulkuvälineissä ja pelipaikoilla). Nämä toimintaohjeet esitellään vanhemmille ennen reissun lähtöä ja vanhempien ja pelaajien tulee sitoutua niihin.
- Huoltaja selvittää etukäteen, missä on kohteen lähin lääkäri/terveyskeskus/sairaala.
- Matkasuunnittelussa tulee huomioida, **ettei pelaaja ja aikuinen ole majoitettuna samaan huoneeseen**. Poikkeuksena saman perheen henkilöt. Näin pyritään ehkäisemään turhat väärinkäsitykset.

Reissun aikana

Huoltajan tehtävät ja vastuut

- Huoltaja on vastuussa pelaajien turvallisuudesta koko reissun ajan!
- Huoltaja ottaa joukkueen huoltolaukun matkalle mukaan.
- Huoltajalla tulee olla vanhempien yhteystiedot helposti saatavilla matkalle lähdettäessä
- Huoltaja/huoltajat sitoutuvat olemaan reissun aikana vastuu- ja yhteyshenkilöitä vanhempien suuntaan. **Yhden huoltajan** täytyy ottaa **päävastuullisen tehtävä** ja ilmoittaa puhelinnumerosa vanhemmille ennen reissua. **Hänen täytyy olla matkan ajan tavoitettavissa ja kykeneväinen hoitamaan ulkomailla kaikki tarvittava esim. kommunikointi.**
- Huoltaja huolehtii, että pelaajat syövät, juovat ja nukkuvat/lepäävät matkalla riittävästi.
- Huoltaja varmistaa, että valmentajien antamia ohjeita sekä joukkueen yleisiä toimintaohjeita noudatetaan ja että pelaajat käyttäytyvät asiallisesti ja seuran imagoa vahvistavasti.
- Huoltaja raportoi valmentajille, jos peliaikojen ulkopuolella ilmenee poikkeavaa toimintaa, tai sääntöjä rikotaan. Huoltaja on tarvittaessa yhteydessä myös vanhempiin, mikäli sääntöjen vastainen käytös/tilanne on vakava tai kärjistyy. Ajantasainen ja välitön kommunikointi kotien kanssa on osa pelaajien turvallisuudesta huolehtimisesta.
- Huoltaja pitää vanhempia ajan tasalla reissun mahdollisesti muuttuvista aikatauluista.
- Huoltaja informoi matalalla kynnyksellä vanhempia kaikista yllättävistä tapahtumista reissun aikana. On suotavaa, että informaatio tulee vastuuhuoltajalta välittömästi tapahtumien jälkeen; näin asiat eivät paisu turhaan.
- Huoltajan on varmistettava, että pelaajat saavat häneen reissussa **aina (myös yöaikaan)** yhteyden (esim. puhelinnumero ja hotellihuoneen numero). Huoltajan tehtävänä on viestiä selkeästi ja ymmärrettävästi pelaajille siitä, miten hänet milloinkin tavoittaa.
- Vastuuhuoltaja sitoutuu reissussa olemaan koko ajan **toimintakuntoisena. Alkoholin ja muiden päihteiden käyttö nuorisourheilutapahtumissa ei ole aikuisillekaan suotavaa.**

Pelaajan vastuut

- **Pelaajat sitoutuvat** noudattamaan valmentajien ja huoltajien luomia raameja ja toimintaohjeita koko matkan ajan.
- Mikäli pelaaja joutuu matkalla tilanteeseen, jossa tarvitsee aikuisen apua, sitoutuu hän **ensisijaisesti olemaan vastuuhuoltajaan yhteydessä**. Huoltaja on reissussa lähiainainen, joka hoitaa pienemmät tapahtumat pelaajan kanssa. Yhdessä otetaan yhteyttä vanhempiin tarvittaessa.

- Pelaaja ottaa matkalle mukaan henkilötodistuksen, Kela-kortin ja [Eurooppalainen sairaanhoitokortin](#) (EU- tai Eta-maat, Sveitsi, Isossa-Britannia tai Pohjois-Irlanti). Lisäksi jos vanhempien kirjallinen suostumus tarvitaan kohteeseen, niin pelaaja ottaa sen mukaan, samoin tiedot matkavakuutuksesta.

Vanhemman vastuut

- **Vanhemmat** hyväksyvät sen, että pelaaja joutuu mahdollisesti toimimaan eri lailla, kuin kotona oman vanhemman vastuulla ollessaan.
- Vanhemmat sitoutuvat olemaan puhelimitse tavoitettavissa reissun ajan.

Valmentajan vastuut

- Valmentajat vastaavat omalta osaltaan pelaajista lämmittelyissä, peleissä ja palavereissa ja tukevat huoltajaa hänen tehtävissään tarpeen mukaan.

Sairastumisten tai loukkaantumisten sattuessa

- Huoltaja ei anna **mitään lääkkeitä** pelaajille ilman vanhemman lupaa, paitsi jos siihen on saatu lupa pelaajan vanhemmilta ennen matkaan lähtöä.
- Pelaajien tulee pääsääntöisesti itse pakata tarvitsemansa lääkkeet matkaan mukaan ja ottaa vastuu niiden käytöstä itse.
- Huoltajan ei tarvitse sitoutua yksittäisen pelaajan lääkehoitoon (esim. pitkäaikaissairauden hoitoon):
 - o mikäli lapsella on **vakava allergia, diabetes, epilepsia tai muu mahdollisesti arkeen vaikuttava sairaus, tulee** pelaajan vanhemman olla henkilökohtaisesti huoltajaan yhteydessä ennen reissuun lähtöä. Vanhempi ja huoltaja sopivat yhdessä mahdollisista toimintamalleista reissussa.
- Mikäli pelaaja sairastuu tai loukkaantuu reissunsa, tulee vastuuhuoltajan olla **välittömästi** vanhempaan yhteydessä.
 - o Lievissä loukkaantumisissa ja kaikissa sairastumistapauksissa vanhemman kanssa sovitaan tarvittavista jatkotoimenpiteistä (esim. mahdollinen aiempi kotiinlähtö, pelaajan hakeminen pelireissusta jne.)
 - o Lääkärin hoitoa vaativissa tilanteissa vanhemman kanssa selvitetään pelaajan vakuutukset (pelipassivakuutus, yksityiset sairas- ja tapaturmavakuutukset ja matkavakuutus) ja päätetään niiden perusteella mahdolliset jatkohoitomahdollisuudet.

Mikäli sairastuminen tai tapaturma vaatii välitöntä hoitoa (ambulanssi), on hoitovastuu ammattilaisilla ja huoltajan tehtävä on informoida vanhempia tilanteesta ja olla linkkinä vanhemman ja hoitohenkilökunnan välillä.